

НАУКОВА ПРОБЛЕМА СПІВЗАЛЕЖНОСТІ У
ПСИХОЛОГІЧНОМУ ЗНАННІ

О. В. Долгополова, доцент;

*А. М. Марченко, здобувачка вищої освіти
Національний аерокосмічний університет
ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»*

Психологічна наука висвітлює співзалежність, як стійкий стан хворобливої залежності від компульсивних форм поведінки та думки інших людей, що формується під час спроб людини набути впевненості в собі, усвідомити власну значущість, визначити себе як особистість.

Увагу фахівців стан співзалежності привернув у 70-ті роки ХХ століття. Саме в цей час публікуються перші серйозні дослідження, присвячені цьому психологічному стану. Проблеми співзалежності в зарубіжній науці висвітлювали М. Beattie, J. Bradshaw, S. Karpman, С. Hurcom, Р. Mellody, А. Miller та інші дослідники. У нашій країні співзалежність стала активно вивчатися у 80р. ХХ століття В.Д. Москаленко, Н.Н. Іванець, Ц.П. Короленко, В.П. Нужний та ін.

Під час теоретичного аналізу літератури було виявлено, що незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених співзалежній поведінці, спостерігається відсутність праць, передбачаючих, що першопричинами співзалежної поведінки особистості є ціннісно-сміслова сфера та індивідуально-типологічні характеристики.

Головними складовими співзалежного стану особистості є: переживання почуття провини і сорому, "ідеальна" поведінка, виникнення гнівливості, переживання докорів сумління і стресу, пристосування до життєвих незручностей, жалість до себе, переживання почуття нестерпної образи, внутрішньої деградації, поява страхів, вираженої тривоги.

Результати дослідження можуть слугувати підґрунтям для розроблення дієвих методів профілактики та подолання співзалежної поведінки, що враховують особистісні особливості індивідів.